

De Munstergelaener, jrg. 22, no. 15,

1 februari 2009

Geschiedenis bisdom Roermond

Ons bisdom viert dit jaar haar 450 jarig bestaan. Reden om een geschiedkundige terugblik te plaatsen. Op 12 mei 1559 kondigde paus Paulus IV een bul af, waarmee hij een groot aantal nieuwe bisdommen in de Nederlanden oprichtte. Het geloof had toen allang wortel geschoten en er waren nieuwe structuren nodig om de gelovigen te begeleiden. De eerste bisschop was Wilhelmus Lindanus. Het bisdom bestond uit een lappendeken aan gebiedsdelen. In 1801 werd dit bisdom opgeheven.

In 1853, met het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland werd het mogelijk om bisdommen op te richten. Zo werd een nieuw bisdom Roermond opgericht. Daarmee werd de oude zetel van Roermond uit 1559 (die stand had gehouden tot 1801) hersteld. De huidige bisschop, Mgr. Frans Wiertz, is de 23-ste bisschop van het 450-jarige bisdom Roermond. Het huidige (tweede) bisdom Roermond is (her)opgericht in 1853 en komt overeen met de grenzen van de provincie Limburg. Reeds sinds 1559 bestond het (eerste) bisdom Roermond, maar ook hieraan ging een hele kersteninggeschiedenis vooraf.

Het gebied van en rond de huidige provincie Limburg werd in de 3de en 4de eeuw gekerstend vanuit het Rijn- en Maasland. De eerst-bekende bisschop was de heilige Maternus. Vanaf ongeveer 320 kende de Civitas Tungrorum (het huidige Tongeren in België) eigen bisschoppen. Eén van de eerste was de heilige Servatius, die in 384 te Maastricht begraven werd. Verschillende bisschoppen verbleven vaak in deze stad, onder wie de heiligen Monulfus en Gondulfus (6de en 7de eeuw) en Hubertus. De heilige Lambertus (bisschop van 701-727) verplaatste de Maastrichtse bisschopszetel naar Luik. Zo komt het dat grote delen van met name het zuidelijk deel van het huidige Limburg reeds vanaf de 8ste eeuw gingen toebehoren tot het bisdom Luik en dit bleven tot in de 19de eeuw. In het Limburgse Maasdal, zeg maar het huidige Noord- en Midden-Limburg, missioneerden in de 8ste eeuw de heiligen Wiro en Plechelmus (+ St. Odilienberg, resp. 710 en 732) en Willibrordus (+ Utrecht, 739). Dit gebied behoorde vanaf de 10de eeuw eveneens tot het bisdom Luik, met uitzondering van gedeelte in het noorden dat de aartsbisschop van Keulen toebehoorde.

Een aantal gebiedsdelen van het huidige Limburg, met name de voormalige Keulse gebieden en enkele Luikse delen, gingen in de loop van de 16de eeuw tot een nieuw bisdom behoren: Roermond. Dit (eerste) bisdom Roermond werd opgericht op 12 mei 1559, als onderdeel van de kerkprovincie aartsbisdom Mechelen. De eerste bisschop was Wilhelmus Lindanus (oftewel Willem van der Lindt). Het bisdom bestond uit een lappendeken aan gebiedsdelen, steeds doorkruist door gebieden die bleven toebehoren aan het bisdom Luik en het bisdom Keulen.

Op 26 november 1801 werd dit bisdom Roermond opgeheven. Het grootste deel werd weer bij het bisdom Luik gevoegd, een ander deel bij het nieuw opgerichte bisdom Aken.

Opmerkelijk was dat een klein noordelijk gebiedsdeel van het huidige Limburg tussen 1801 en 1824 vanuit Grave (bij Nijmegen) werd verder bestuurd door de voormalige bisschop van Roermond als apostolisch-vicaris van Grave. In dat jaar kwamen deze gebieden en enkele jaren eerder, door de opheffing in 1821 van het bisdom Aken, de resterende gebiedsdelen van de huidige provincie Limburg toe aan de bisschop van Luik.

Deze situatie duurde nog geen twintig jaar. Vanwege de scheiding tussen Nederland en België in 1839 was het noodzakelijk geworden om in de nieuwe Nederlandse provincie Limburg een eigen kerkelijk bestuur in te richten. Dat gebeurde op 2 juni 1840 met de instelling van het apostolisch-vicariaat Limburg. Deken Johannes Paredis werd op 24 november apostolisch vicaris en titulair-bisschop van Hirene. Als zodanig werd hij op 30 juni 1841 gewijd te Roermond.

In 1853, met het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland werd het mogelijk om bisdommen op te richten. Zo werd het vicariaat Limburg na twaalf jaar herdoopt tot het (tweede) bisdom Roermond, ditmaal als onderdeel van de kerkprovincie aartsbisdom Utrecht.

Zo werd de oude zetel van Roermond uit 1559 (die stand had gehouden tot 1801) hersteld en kon de Sint-Christoffelkerk in Roermond haar functie van kathedraal (bisschopskerk) na 42 jaar weer terugkrijgen, een functie die deze kerk sinds 1661 vervulde. Hier staat tot op de dag van vandaag de cathedra, de bisschopszetel. (bron: www.bisdom-roermond.nl)

Liturgische kalender

Zondag 1 februari, Vierde zondag door het jaar,

08.30 uur: H.Mis; voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de parochie. (Na de H.Mis Blasiuszegen)

10.00 uur: Hoogmis, Meerstemmig, Kinderwoorddienst; Peter Kneepkens en dochter Ria (St.); Louis Neis; voor bijz. intentie (PPV1); OO. Guus Dols en Barbara Widdershoven; Wil Meuffels als jaardienst. (Na de H.Mis Blasiuszegen)

Maandag 2 februari, Maria Lichtmis,

18.00 uur: H.Mis H.Pater Karel Kapel met kaarsenwijding en processie vanaf de Lourdesgrot; Annie Keulen-Pelzers; Tiny Kneepkens-Jennekens; Gertha Snackers-Albers; voor bijz. intentie (PC1); Cep van Haaren als jaardienst.

Dinsdag 3 februari, *H. Blasius,*

08.30 uur: H.Mis; Isidorus van Kessel.

Woensdag 4 februari,

08.30 uur: H.Mis; Jan Baken.

Donderdag 5 februari, *H. Agatha,*

18.00 uur: H.Mis H.Pater Karel Kapel; Drina Reijnders-Jacobs (vw. Buurt2); voor bijz. intentie (MK1).

Vrijdag 6 februari, Eerste Vrijdag,

08.30 uur: H.Mis Ritus 1962 H.Pater Karel Kapel; t.i.v. Fam. Cortenraedt.

09.15 uur: H.Communie aan zieken en thuiszittenden.

Zaterdag 7 februari,

18.30 uur: **H.Mis met samenzang;** Joseph Keulen (St.); OO. Keulen-Heijnen als jaardienst (St.); Jo Janssen als jaardienst; Drina Reijnders-Jacobs als Zeswekendienst; Theo bevers (buurt1); Hub Rulkens als jaardienst. (Na H.Mis verering Reliek H. Apollonia)

Zondag 8 februari, Vijfde zondag door het jaar, H. Apollonia,

08.30 uur: **H.Mis;** voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de parochie. (Na H.Mis verering Reliek H. Apollonia)

10.00 uur: **Hoogmis, Gregoriaans, Kinderwoorddienst;** Sef en Dorien Benders-Rouschop en dochter Thea als jaardienst (St.); Gertje Nacken als jaardienst; Jo Lemmens als jaardienst; Jou Cremers en Dien Cremers-Paes als jaardienst. (Na H.Mis verering Reliek H. Apollonia)

Maandag 9 februari,

18.00 uur: **H.Mis H.Pater Karel Kapel;** Math Brands; Marianne Schillings-van Duinen; voor bijz. intentie (PPV2); Hub Lemmens; Marij Brands-Strouken; OO.Limpens-Krause; voor bijz. intentie (vB).

Dinsdag 10 februari, H. Scholastica,

08.30 uur: **H.Mis;** Harry Flecken.

Woensdag 11 februari, O.L.Vrouw van Lourdes,

08.00 uur: **H.Mis;** Jan van der Aalst.

Donderdag 12 februari,

18.00 uur: **H.Mis H.Pater Karel Kapel;** voor bijz. intentie (PC2).

Vrijdag 13 februari,

08.30 uur: **H.Mis Ritus 1962 H.Pater Karel Kapel;** Theodorus van Tuijl.

Zaterdag 14 februari, H.H. Cyrillus en Methodius

18.30 uur: **H.Mis met samenzang;** Pierre Tummers (St.); Johanna Jacobs-Camu; Ottie Michels-Niederholz als Zeswekendienst; Harrie Kuijs als jaardienst; Paula Salden Lemmens als jaardienst.

Zondag 15 februari, Zesde zondag door het jaar,

08.30 uur: **H.Mis;** voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de parochie.

10.00 uur: **Hoogmis, gregoriaans, Kinderwoorddienst;** voor bijz. intentie (PPV3).

Maandag 16 februari,

18.00 uur: **H.Mis H.Pater Karel Kapel;** Gertha Snackers-Albers; Hub Hermes; voor bijz. intentie (vB); Peter Dijkman.

Dinsdag 17 februari, H. Stichters Servietenorde,

08.30 uur: **H.Mis;** Pierre Moonen.

Woensdag 18 februari,

08.30 uur: **H.Mis;** Ansbertus van Dongen.

Donderdag 19 februari,

18.00 uur: **H.Mis H.Pater Karel Kapel;** Louis Neis; Otti Michels-Niederholz; voor bijz. intentie (PC.3).

Vrijdag 20 februari,

08.30 uur: **H.Mis Ritus 1962 H.Pater Karel Kapel;** Roy de Bie.

Zaterdag 21 februari,

18.30 uur: **Hoogmis, Meerstemmig;** Tiny Kneepkens-Jennekens; Theo Bevers; Math Brands (buurt2); OO. Schmeitz-Schols; Leo Lemmens; Nellie Paas-Verhoeff (KBO); Drina Reijnders-Jacobs (KBO); Frans Einmahl.

+++++

Overleden

1 januari: Mevr. Ottilia Michels-Niederholz, 76 jaar (voorheen Burg. Coonenstr.)

8 januari: Dhr. Johannes Martinus Keesmekers, 86 jaar (Smidserweg)

12 januari: Dhr. Christiaan Lambertus Hubertus Leinders, 76 jaar (Apolloniastraat)

18 januari: Dhr. Peter Dijkman, 83 jaar (Martinusstraat)

Mogen zij rusten in vrede.

H.Blasius en Apollonia

In de dagen rond 3 februari eren wij de **H.Blasius**, bisschop van Sebaste in Armenië. Hij werd onthoofd in 316. Toen hij in de gevangenis zat ter afwachting van zijn executie bood een bedroefde moeder daar een kind aan dat dreigde te stikken vanwege het inslikken van een visgraat. De H. Blasius zegende het kind, waardoor het onmiddellijk werd genezen. Daarom wijden wij op zijn feest nog steeds kaarsen, waarmee wij de keel aanraken en de zegen ontvangen, om op zijn voorspraak bevrijd te blijven van neus-en keelziekten. **Wij vereren hem in het weekend van 31 jan/1 febr.**

De **H. Apollonia** was een bejaarde diacones en leefde als maagd omwille van Christus in Alexandrië. Ten tijde van de christenvervolgingen onder keizer Decius (249-251) werd zij gearresteerd en gemaand terug te keren tot de aloude Romeinse goden. Toen ze standvastig bleef in haar geloof onderwierp men haar aan allerlei foltering; zo werden haar alle tanden uit de mond geslagen. Toen de beulen voor haar een brandstapel klaarmaakten, sprong ze eigener beweging in het vuur, "terwijl het vuur van de Heilige Geest haar hart in vlam zette", aldus het oude martelarenboek. De bisschop en kerkvader Dionysius van Alexandrië († 264) zegt van haar - nog geen vijftien jaar na haar dood: *"Zij grepen die bewonderenswaardige maagd Apollonia, die reeds op jaren was en sloegen al haar tanden uit haar mond. Vervolgens wierpen ze even buiten de stad een brandstapel op en dreigden haar daarop levend te zullen verbranden als ze niet de godslasterlijke woorden die zij haar voorzeiden wilde nazeggen. Zij vroeg een korte bedenktijd, en sprong onmiddellijk eigener beweging in het vuur. Aldus kwam zij om het leven."*

Wij vereren haar in het weekend van 7/8 februari als tweede patroon van onze parochiekerk en roepen haar voorspraak in om bevrijd te blijven van tand en kiespijn.

Misdienaars / Acolieten

Zondag 1 februari:

08.30 uur: Thijs Hundscheid.

10.00 uur: Chris Verheugd, Mark Trompetter,

Zaterdag 7 februari:

18.30 uur: Mark Sollet. Daniël Sollet.

Zondag 8 februari:

08.30 uur: Remco van Huijkelom.

10.00 uur: Bert Hundscheid, Thijs Hundscheid, Chrétien Schalkx.

Zaterdag 14 februari:

18.30 uur: Lorán Evers, Daniël Sollet.

Zondag 15 februari:

08.30 uur: Chrétien Schalkx

10.00 uur: Rens Verhaegh, Kay Verhaegh, Mark Sollet.

Zaterdag 21 februari:

18.30 uur Maarten Bevers, Arnaud Bevers, Michel Beuken.

Website

Op onze parochiële website kunt U deze parochieberichten ook nalezen, wellicht handig als het gedrukte exemplaar wel eens te laat bij U bezorgd wordt. Neem maar eens een kijkje op: www.sint-pancratius.nl Welkom!

Ook Pater Karel heeft zijn eigen site, die regelmatig geüpdate wordt:

www.paterkarel.nl

Bestellen van H. Missen

Bij voorkeur op woensdagochtend in de pastorie van 09.30 –12.00 uur. U kunt ook een enveloppe met de duidelijk omschreven misintentie en het verschuldigde stipendium

deponeren in de brievenbus van de pastorie. De bijdrage voor H.H. Missen is: € 7,00 voor weekdays en € 12,50 voor zaterdag en zondag.